

**SPRAWOZDNIENIE OPISOWE
Z DZIAŁALNOŚCI PUŁTUSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
IM. JOACHIMA LELEWELA ZA 2023 ROK**

I. SIEĆ BIBLIOTECZNA

1. Liczba placówek bibliotecznych	-	5
w tym: filii bibliotecznych w mieście	-	3
filii bibliotecznych na wsi	-	1
2. Liczba bibliotek w powiecie, nad którymi PBP sprawuje opiekę merytoryczną ogółem	-	8
w tym: bibliotek gminnych	-	6
filii bibliotecznych	-	2

II. ZBIORY BIBLIOTECZNE PBP

1. Ogólny stan księgozbioru Pułtuskiej Biblioteki Publicznej wynosi 58540 woluminów o łącznej wartości 1017984,34 zł, z czego 23400 woluminów stanowi księgozbiór filii bibliotecznych.

2. Przybyło w ciągu roku woluminów	-	1659
w tym: z zakupu	-	1359
w tym: ze środków organizatora	-	847
z dotacji MKiDN	-	406
w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 <i>Książka-uczy-leczy-pomaga</i>	-	106
3. Liczba zakupionych książek na 100 mieszkańców	-	5,8
4. Zbiory specjalne – 1068 jednostek, w tym: audiobooki	-	655

Na zakup książek oraz zbiorów specjalnych wydano **41576,74 zł**, z czego dotacja z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w roku sprawozdawczym wyniosła **13 488 zł**. Współczynnik zakupu książek w PBP na 100 mieszkańców wynosi **5,8**. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Kultury współczynnik zaopatrywania biblioteki publicznej w nowości czytelnicze powinien wynosić **18** (Zarządzenie nr 42 Ministra Kultury i Sztuki z dn. 24 listopada 1980 r. w sprawie norm zaopatrzenia bibliotek publicznych w nowości czytelnicze).

Pułtuska Biblioteka Publiczna posiada bardzo bogate, uzupełniane systematycznie **zbiory regionalne**. Zbiory specjalne PBP to **1068** jednostek inwentarzowych, w tym płyty, taśmy, materiały elektroniczne oraz audiobooki. Obecnie w zbiorach Biblioteki znajduje się

655 audiobooków.

III. CZYTELNICTWO I UDOSTĘPNIANIE

1. Liczba użytkowników ogółem	- 2964
2. Liczba czytelników filii bibliotecznych	- 1142
(co stanowi 44 % ogółu czytelników)	
3. Liczba czytelników do 19 roku życia	- 885
(co stanowi 34 % ogółu czytelników)	
4. Liczba czytelników powyżej 60 roku życia	- 632
(co stanowi 24 % ogółu czytelników)	
5. Wypożyczenia zbiorów ogółem	- 39610
6. Udostępnienia w czytelniach ogółem	- 2806
7. Wypożyczenia oraz udostępnienia na 100 mieszkańców	- 180,1
8. Liczba odwiedzin w PBP oraz jej filiach	- 26206
w tym: w wypożyczalniach i czytelniach	- 21498

Analizując ogólny stan czytelnictwa w Bibliotece oraz jej filiach w okresie sprawozdawczym, zaobserwowano znaczny wzrost liczby czytelników w grupach wiekowych 6-12 lat, 45-60 lat oraz powyżej 60 r. życia. Grupa czytelników powyżej 60 roku życia, która wzrasta systematycznie od kilku lat, stanowi obecnie 24 % ogółu aktywnie wypożyczających czytelników. Liczba czytelników do 19 r. życia to 885 osób, co stanowi 34% ogółu korzystających ze zbiorów Biblioteki. Wśród zarejestrowanych, w pozostałych grupach wiekowych, liczba czytelników utrzymała się na poziomie roku ubiegłego. Odnotowano również wzrost (o 367 jedn.) udostępnień książek oraz zbiorów specjalnych w naszych czytelniach. Ze zbiorów PBP i jej filii skorzystało 2617 czytelników oraz 347 użytkowników Czytelni i czytelni internetowej, co stanowi ogółem wzrost o 129 osób w stosunku do roku ubiegłego. Powyższe dane przekładają się na wzrost liczby wypożyczeń oraz udostępnień na 100 mieszkańców. W ciągu roku sprawozdawczego odnotowano również wzrost o ok. 200 osób ogólnej liczby odwiedzin w Bibliotece.

W 2023 roku kontynuowano szereg inicjatyw służących podniesieniu poziomu usług świadczonych dla użytkowników Czytelni: możliwość nieodpłatnego zamówienia skanu wskazanych artykułów lub fragmentów publikacji, możliwość zdalnej rezerwacji księgozbioru i przedłużenia wypożyczeń, realizacja kwerend czytelniczych z możliwością wypożyczenia księgozbioru Czytelni na zewnątrz. Zbiory biblioteczne znajdujące się w Czytelni udostępniane były po uprzednim wypełnieniu rewersu lub zamówieniu złożonym drogą elektroniczną lub telefoniczną. W Czytelni istnieje możliwość korzystania z Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADEMICA, która oferuje dostęp do zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. Wypożyczalnia umożliwia korzystanie z publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, w tym najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego.

Biblioteka oferuje możliwość skorzystania z bezpłatnej czytelni internetowej oraz

usług ksero i wydruku zgodnie z obowiązującym cennikiem opłat.

W 2023 r. do bazy zbiorów bibliotecznych wprowadzono **3130** egzemplarzy książek. Na bieżąco przeprowadzano meliorację bazy oraz dokonywano zmian w opisach już istniejących, stosując rozszerzenia haseł oraz dostosowując je do Kartoteki Haseł Wzorcowych Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego. Ogólny stan bazy na 31.12.2023 r. wynosi **61 987** opisów.

IV. UDZIAŁ W PROGRAMACH I PROJEKTACH

W roku sprawozdawczym w związku z realizacją **Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych**, Biblioteka pozyskała środki zewnętrzne na zakup książek i zbiorów specjalnych w wysokości **13 488** zł, co stanowi 35% całości kwoty przeznaczonej na ten cel.

W czerwcu 2023 r. Pułtуска Biblioteka Publiczna przystąpiła do **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024**. Wśród działań realizowanych w ramach Programu, pod hasłem **Książka-uczy-leczy-pomaga**, znalazły się m.in.: cykle warsztatów literacko-plastycznych z elementami biblioterapii, animacje, spektakle teatralne oraz edukacyjno-profilaktyczne, ogólnopolskie akcje promujące czytelnictwo adresowane do różnych grup wiekowych, w których ogółem udział wzięło **876** osób. W ramach Programu zakupiono **106** książek, co wpłynęło na wzbogacenie księgozbioru Biblioteki o literaturę podejmującą problematykę uzależnień. Ogółem na działania pozyskano środki w wysokości **20 000** zł.

Wychodząc naprzeciw potrzebom naszych czytelników, Pułtуска Biblioteka Publiczna kontynuowała działania w ramach porozumienia dotyczącego udziału w **serwisie Legimi** – Konsorcjum Bibliotek Publicznych Województwa Mazowieckiego przy Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego. Zakupiono kody dostępu do bazy e-booków, umożliwiając korzystanie z nich. W internetowej czytelni e-booków, które były dostępne w 2023 r. na platformie internetowej Legimi, Biblioteka udostępniła dostęp do **893** książek, dysponując bazą ponad 60 000 e-booków i oferując szereg nowości, bestsellerów, literaturę popularnonaukową oraz lektury. Aplikacja Legimi jest dostępna na wszystkich urządzeniach przenośnych (tablety, e-czytniki, smartfony).

W okresie sprawozdawczym Pułtуска Biblioteka Publiczna kontynuowała realizację **projektu Mafa książka - wielki człowiek**. Kampania, która ma na celu propagowanie korzyści wynikających z czytania dzieciom oraz korzystania ze zbiorów bibliotecznych, pozytywnie wpływa na upowszechnianie czytelnictwa oraz jego wzrost w Bibliotece oraz filiach. Ogółem w akcji wzięło już udział **396** naszych najmłodszych czytelników.

Za realizację zadań w akcji **BOOM! Na komiksy i gry planszowe w bibliotece**, biblioteka otrzymała pakiet komiksów i gier planszowych.

W nawiązaniu do podejmowanych przez Bibliotekę działań, związanych z dostępnością zbiorów bibliotecznych dla czytelników posiadających status uchodźcy z Ukrainy, Biblioteka wzięła udział w akcji zorganizowanej pod hasłem **#KsiążkaChroni**. Dzięki Fundacji

Powszechnego Czytania pozyskaliśmy obcojęzyczne pozycje książkowe, wśród których można znaleźć literaturę dla dorosłych w języku ukraińskim oraz szereg atrakcyjnych książek w języku angielskim i ukraińskim dla najmłodszych czytelników. W ramach akcji otrzymaliśmy od Legimi czytnik Kindle oraz 3 miesięczne kody umożliwiające czytanie ebooków w języku ukraińskim.

W I półroczu roku sprawozdawczego Biblioteka dołączyła do nowej, ogólnopolskiej akcji promującej czytelnictwo **Książkowy niekalendarz**, realizowanej w ramach **Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025**. Akcja skierowana jest do wszystkich zainteresowanych wyzwaniem, niezależnie od wieku. Każdego miesiąca w naszych wypożyczalniach oraz mediach społecznościowych zamieszczane są plansze z zadaniami aktywności czytelniczej dla konkretnej grupy wiekowej na dany miesiąc.

Najmłodszy Czytelnicy mogą wziąć też udział w wyzwaniu **Książka – stosuj codziennie, czyli 7 minut z książką każdego dnia w miesiącu**. Uczestnicy programu, którzy sprościli zadaniu, zostali uhonorowani dyplomem *Czytam codziennie*.

W 2023 r. Biblioteka kontynuowała realizację projektu **Biblioteki Mazowsza** poprzez przesyłanie i zamieszczanie danych na portalu, kontynuowanie wprowadzania zbiorów do bazy komputerowej PBP. Na stronie internetowej www.biblioteka.pultusk.pl, a także pod adresem www.koszykowa.pl w zakładce „katalogi on-line” dostępny jest katalog książek, zbiorów regionalnych oraz audiobooków Pułtuskiej Biblioteki Publicznej im. J. Lelewela.

W roku sprawozdawczym złożono 2 wnioski o dofinansowanie projektów z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: **#Czytamoffline** w ramach programu **Promocja Czytelnictwa** oraz **Świat dziecięcych emocji** w ramach programu **Partnerstwo dla Książki** do realizacji w 2023 roku.

V. DOSKONALENIE ZAWODOWE

Pracownicy Biblioteki doskonalili swoją wiedzę zawodową uczestnicząc w warsztatach, konferencjach, webinarium oraz spotkaniach informacyjnych online, zorganizowanych przez Bibliotekę Publiczną m. st. Warszawy Bibliotekę Główną Województwa Mazowieckiego, Muzeum „Polin”- *Żonkile 2023*, Wydawnictwo „Dwie Siostry”, Urząd Miejski w Pułtusku. W ramach doskonalenia zawodowego pracownicy Biblioteki uczestniczyli w szkoleniach stacjonarnych metodyczno – warsztatowych, dotyczących m.in.: przepisów, zasad i sposobów ochrony informacji niejawnych, ochrony zbiorów na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, zarządzania dokumentacją w systemach EZD, praktycznych pomysłów na kreatywne warsztaty z książką *Literatura w akcji*, pracy z czytelnikiem *Mężczyźni i chłopcy w bibliotekach – sposoby pracy z nie czytelnikami*. Pracownicy Biblioteki brali również udział w webinarium zorganizowanych przez Platformę internetową Good Books, Pani Pedagog Edukacja oraz Fundację Good Culture: *Jak napisać wniosek do programu Promocja Czytelnictwa*, *Kultura Interwencje 2023 - zwiększamy obecność kultury w życiu społecznym*, *Oswajamy emocje. Gry i zabawy integracyjne dla grup przedszkolnych* oraz *Skoncentruj się! Trening uważności w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym*. Bibliotekarze brali również

udział w prezentacji warsztatów dla bibliotek w formule „speed-dating” z wydawcami dziecięcymi - *Warsztatowy koszyk książek* oraz *Stoliczku nakryj się!* Systematycznie uczestniczyli w przeglądach nowości i zapowiedzi wydawniczych. W ramach doskonalenia zawodowego pracownik Czytelni PBP ukończył kurs podstawowy przysposobienia bibliotecznego, zorganizowany przez Bibliotekę Publiczną m.st. Warszawy Bibliotekę Główną Województwa Mazowieckiego.

W ramach nadzoru merytorycznego działów udostępniania PBP oraz filii bibliotecznych na bieżąco udzielano instruktażu oraz omawiano zagadnienia dotyczące bieżącej działalności placówki. Podczas spotkań z pracownikami objętymi nadzorem merytorycznym systematycznie dokonywano analizy stanu czytelnictwa, omawiano sprawy organizacyjne związane z bieżącą działalnością placówki oraz zagadnienia dotyczące działalności kulturalno – edukacyjnej PBP. Omawiano nowe formy pracy i inicjatywy służące popularyzacji czytelnictwa.

VI. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO – EDUKACYJNA

Swoją działalność Biblioteka rozpoczęła już w styczniu jednym ze spotkań z uczniami Zespołu Szkół Zawodowych im. J. Ruskowskiego w Pułtusku, zorganizowanym w ramach konkursu *Genialne miejsca* I Polskiego Towarzystwa Informatycznego. Biblioteka jako partner w projekcie udostępniła uczestnikom konkursu szereg materiałów m.in. monografie o dziejach Pułtuska, stare dokumenty, albumy oraz wiele cennych publikacji o naszym regionie.

Jak co roku w **ferie zimowe** Biblioteka przygotowała cykl zajęć czytelniczych oraz warsztatów plastyczno – manualnych dla najmłodszych pod hasłem *Zimowe hece w Bibliotece!* Podczas ferii odbyły się m.in. kreatywne warsztaty dla dzieci z udziałem seniorów Dziennego Domu Senior+ *Dzień pełen sympatii, czyli walentynki w Bibliotece*, które stworzyły doskonałą okazję do integracji międzypokoleniowej. W ramach ferii zimowych w Bibliotece odbywały się również zajęcia *Niebezpieczna sieć, czyli czym jest Internet i jak bezpiecznie z niego korzystać*, zajęcia literacko – edukacyjne *Język ma znaczenie* oraz literacko – plastyczne warsztaty *Karnawałowe szaleństwo*. Gościem specjalnym podczas ferii w Bibliotece był pan Erwin Kowalczyk, który poprowadził jedno ze spotkań. Uczestnicy ferii wzięli udział w interesujących cyklach zajęć i warsztatów popularyzujących książkę, ale przede wszystkim ukazujących Bibliotekę, jako miejsce ciekawe, gdzie panuje przyjazna atmosfera.

14 lutego w Wypożyczalni Głównej miała miejsce walentynkowa akcja *Zapraszamy do Biblioteki na „randkę w ciemno”*, zachęcająca do poszukiwań nowych wyzwań literackich.

23 lutego w Czytelni Biblioteki odbyło się spotkanie autorskie z **Joanną Wtulich**, znaną pisarką, specjalizującą się w tworzeniu powieści historycznych. Było to promocyjne spotkanie ostatniego tomu „Sagi napoleońskiej”, której to akcja dwóch wcześniejszych tomów po części rozgrywa się w Pułtusku.

W ramach **XVI Damsko-Męskich Spotkań Marcowych**, 7 marca, odbył się koncert Kuby Michalskiego **Będziesz moją Panią**. Uczestnicy spotkania mieli możliwość wysłuchania utworów polskich poetów w aranżacji wykonawcy.

22 marca w ramach programu **Dzień Przedsiębiorczości 2023**, w Bibliotece gościła młodzież Zespołu Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego w Pułtusk. Angażując się w przedsiębiorczą edukację, uczniowie uczestniczyli w czynnościach pracowników Biblioteki, gdzie uzyskali informacje o zmieniającym się charakterze zawodu bibliotekarza, roli i funkcjonowaniu instytucji biblioteki w społeczeństwie.

Tegorocznym motywem przewodnim **Dnia Czytania Tolkiena** była podróż i przygoda. 25 marca w Bibliotece można było usłyszeć nagrania wybranych fragmentów „Hobbita” w interpretacji pracowników Pułtuskiej Biblioteki Publicznej im. Joachima Lelewela. Nagrania są dostępne na kanale YouTube Biblioteka.

29 marca w Czytelni Biblioteki gościli aktorzy Teatru Edukacji i Profilaktyki Maski w Krakowie, którzy zaprezentowali bajkę pt. „Magiczna Księga”. Spektakl promujący czytelnictwo odbył się z okazji **Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci**. Przedstawienie dostarczyło wielu pozytywnych emocji.

18 kwietnia miała miejsce **XVI edycja Konkursu Poezji i Piosenki Francuskiej**, który na stałe wpisał się do kalendarza imprez kulturalnych w naszym mieście. Jego celem jest popularyzowanie literatury i języka francuskiego oraz zaprezentowanie zdolności muzycznych uczniów. Konkurs, który od kilku lat ma charakter ponadlokalny, odbywa się pod Patronatem Honorowym Starosty Pułtuskiego i Burmistrza Miasta Pułtusk. Jego organizatorami są: Pułtуска Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela oraz Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Pułtusk. W tegorocznej edycji wzięło udział 27 uczestników ze szkół powiatu pułtuskiego oraz Wyszkowa i Ostrowi Mazowieckiej.

27 kwietnia, w ramach **Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich**, odbyło się spotkanie z **Panem Poetą**, autorem książek dla dzieci. Spotkanie dedykowane było grupom dzieci w wieku przedszkolnym.

Tegoroczna edycja **Tygodnia Bibliotek**, przebiegająca pod hasłem **Moja Twoja Nasza Biblioteka!** postrzega bibliotekę, jako miejsce użyteczności publicznej przeznaczone dla każdego, odgrywające kluczową rolę w kulturze i życiu społecznym. Warto zaznaczyć, że Pułtуска Biblioteka włącza się do akcji od 2004 r., ułatwiając potencjalnym użytkownikom dotarcie do jej zasobów i szerokiej oferty usług. W ramach XX już edycji, przygotowano ciekawą ofertę kulturalną dla różnych grup wiekowych:

- quiz internetowy **Na tropach literatury** publikowany w dniach 8-12 maja na stronie www.biblioteka.pultusk.pl. Podsumowanie quizu, który miał charakter otwarty i był skierowany do wszystkich mieszkańców powiatu pułtuskiego, odbyło się 25 maja w Czytelni Biblioteki. Jury przyznało 16 równorzędnych nagród dla osób, które poprawnie odpowiedziały na wszystkie pytania z dziedziny literatury. Lista osób nagrodzonych jest dostępna na stronie www.biblioteka.pultusk.pl.

- spotkanie autorskie ze **Zdzisławem Zembrzyckim**, poetą, żeglarzem i miłośnikiem przyrody, które odbyło się 10 maja w Czytelni Biblioteki. Autor opowiadał o warsztacie

literackim, swoich pasjach i twórczych inspiracjach. Uczestnicy spotkania mieli także okazję dowiedzieć się o rodzinnych związkach poety z 13 pp stacjonującym w Pułtusk.

- spotkanie autorskie z **Martą Milewską** – autorką książek dla dzieci oraz przedstawicielkami Wydawnictwa Tatarak. Spotkanie połączone było z warsztatami literackimi dedykowanymi uczniom klas II szkół podstawowych.

- spotkanie autorskie z **Illią Balandiukiem** – autorem książki „Ewolucja człowieka oczami neurofizjologa klinicznego”, neurologiem, który wieloletnie doświadczenie zawodowe zdobywał w Ukrainie.

- cykl zajęć literackich dla najmłodszych **Poezja Aleksandra Fredry dla dzieci**, zorganizowanych w 230. rocznicę urodzin pisarza. Uczestnicy zajęć z zaangażowaniem brali udział w zabawach ruchowych oraz rozwiązywali przygotowane dla nich zadania. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród grup przedszkolnych oraz wczesnoszkolnych szkół podstawowych.

- **Co nas bawi, co nas rozwesela. Komizm w twórczości Aleksandra Fredry** – cykl zajęć literackich dla uczniów szkół ponadpodstawowych, który stanowił pomoc edukacyjną dla uczestników zajęć oraz wartościową inspirację dla nauczycieli. 550. rocznica urodzin Mikołaja Kopernika to okazja do poszerzenia wiedzy o znanym polskim astronomie. W maju w Filii nr 1 przeprowadzono cykl zajęć edukacyjnych pod hasłem **Mali Odkrywczy – być jak Mikołaj Kopernik**.

W działaniach prowadzonych w Tygodniu Bibliotek uczestniczyło ogółem 532 osoby.

4 czerwca z okazji **Gminnego Dnia Dziecka** zorganizowanego na Przystani Miejskiej w Pułtusk, Biblioteka przygotowała ofertę dla dzieci, w której znalazły się m.in. warsztaty literacko-plastyczne **Fredro dzieciom**, akcja **Mała Książka–Wielki Człowiek** oraz **Uwolnij książkę!**

5 czerwca w Czytelni Biblioteki odbyło się spotkanie z **Małgorzatą Piszewską-Gadkowską** - specjalistką ds. żywienia człowieka. Spotkanie z udziałem seniorów Dziennego Domu Senior+ oraz podopiecznych Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Pułtusk, zostało zorganizowane dla seniorów miasta i gminy Pułtusk pod hasłem **Zdrowy styl życia Seniora**.

W ramach **Światowego Dnia Smerfa** w Bibliotece gościli animatorzy z Teatru Edukacji i Profilaktyki „Maska” w Krakowie, którzy zabrali dzieci w świat pełen atrakcji. Przygodę **W smerfowej wiosce** zakończył pokaz baniek mydlanych, lody, wata cukrowa oraz sesja zdjęciowa przy smerfowej fotościanie.

W ramach oferty promującej **Boockcrossing, czyli uwolnij książkę!** Biblioteka zorganizowała akcję pod hasłem **Biblioteka na plaży! Weź, przeczytaj, podaj dalej**. Rozpoczęcie akcji miało miejsce 24 czerwca na plaży miejskiej w Pułtusk, podczas otwarcia sezonu kąpielowego. Z oferty można było skorzystać w miesiącach wakacyjnych.

W ramach **Wakacji w bibliotece**, prowadzonych pod hasłem **Z książką w świat wartości**, 62 dzieci w wieku 6-10 lat uczestniczyło w cyklu zajęć czytelniczych oraz warsztatach literacko-plastycznych z elementami biblioterapii. Różnorodność tematyki zajęć sprawiła, że spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem i dostarczyły uczestnikom wielu radosnych chwil. Dzieci wykonały ciekawe artystyczne prace plastyczne, m.in. łapacze snów,

łapacze światła, teczki na „nudzi mi się”. Dużą aprobatą cieszyły się zajęcia, podczas których powstał wspólnie namalowany w plenerze pejzaż. Wakacyjny cykl zajęć zrealizowano w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W 2023 r. Pułtуска Biblioteka Publiczna była jednym z partnerów projektu **Etno Wiki**, polegającego na tworzeniu, edytowaniu i uzupełnieniu haseł Wikipedii, związanych z regionem kurpiowskim. 20 i 21 lipca, po sesji prelekcyjnej, w której uczestniczyli pracownicy Działu Regionalnego Biblioteki, odbyły się spotkania z grupą wikipedystów, reprezentujących kurpiowską odsłonę projektu i wykonujących pracę z wybranymi hasłami dotyczącymi Puszczy Białej.

14 sierpnia na Przystani Miejskiej w Pułtusku miał miejsce **Piknik Militaryny**, zorganizowany w ramach obchodów 103. rocznicy Bitwy Warszawskiej. Na stoisku Biblioteki uczestnicy pikniku mieli możliwość zakupu publikacji książkowych o tematyce historycznej oraz zapoznania się z ekspozycją wystawy **Polskie Symbole Narodowe**, prezentowanej przez Bibliotekę. Dla najmłodszych uczestników pikniku zaproponowaliśmy patriotyczne łągłówki oraz kolorowanki.

Narodowe Czytanie to ogólnopolska akcja organizowana od 2012 roku przez Prezydenta RP. 8 września na placu przed Biblioteką w pięknej aurze i wspaniałej atmosferze, widzowie oraz zaproszeni goście wysłuchali fragmentów „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej, dotyczących zawitych dziejów Bohatyrowiczów i barwnych opisów przyrody.

13 września 2023 r., wpisując się w obchody **XXVI Dni Patrona Pułtуска św. Mateusza**, odbyła się XVI edycja konkursu historyczno-sprawnościowego **Wyścig po historię**, zorganizowanego przez Pułtuską Bibliotekę Publiczną przy współpracy Pułtuskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego. W konkursie udział wzięli uczniowie klas VI – VIII szkół podstawowych z terenu gminy Pułtusk. Uczestnicy wykazali się znajomością wiedzy z zakresu historii i tradycji własnego miasta, po mistrzowsku wykonali konkurencje sprawnościowe.

14 września w Czytelni Biblioteki odbyła się promocja II tomu wspomnień pani Zofii Marianny Wróbel pt. „Życie i praca wiejskiej nauczycielki w Dębinkach”. Licznie zgromadzona publiczność miała możliwość dowiedzieć się, jak wyglądała praca nauczyciela w jednej z wiejskich szkół lat 60. XX wieku oraz wysłuchać fragmentów książki autorki.

We wrześniu w naszej Bibliotece po raz kolejny pojawili się aktorzy z Teatru Edukacji i Profilaktyki Maska w Krakowie, którzy zaprezentowali spektakl pt. **To największe jest szaleństwo, nie znać słowa bezpieczeństwa**. Opowieść zachwyliła zgromadzone w Czytelni dzieci, które z wielkim entuzjazmem brały udział w przedstawieniu. Zadanie profilaktyczne **Książka-uczy-leczy-pomaga** zostało zrealizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2023.

W ramach **Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania** pracownicy Biblioteki, wykorzystując wypożyczone stroje bohaterów edukacyjnej serii książek dla najmłodszych, odwiedzili dzieci z pułtuskich przedszkoli. Podczas spotkań miało miejsce głośne czytanie opowiadań oraz możliwość sesji zdjęciowej ze znanymi dzieciom postaciami literackimi

Fenkiem i Maksem. W spotkaniach ogółem udział wzięło **280** dzieci. Zajęcia pod hasłem **Czytanie jest jak podróż...** odbywały się również w naszych filiach oraz w świetlicy PSP nr 3 w Pułtusk.

Promując czytelnictwo i bibliotekę jako otwarte i przyjazne miejsce, PBP jak co roku, podjęła działania w ramach **Pułtuskiej Nocy Bibliotek**. Akcją, która w 2023 r. przebiegła pod hasłem **Absurd nie czytać!**, rozpoczęliśmy animacjami dla najmłodszych pt. **Tropem rycerskiej przygody**, które poprowadzili aktorzy teatru Maska w Krakowie. Po intensywnej zabawie oraz wielu konkursach dzieci oraz ich opiekunowie zostali zaproszeni do obejrzenia adaptacji filmowej „Moja mama Gorylica”. Do godziny 20.30 można było skorzystać z wypożyczalni oraz wziąć udział w akcji **Uwolnij książkę**, która wciąż cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców naszego miasta. Ogółem w wydarzeniu udział wzięło ok. **120** osób. Zadanie profilaktyczne **Książka-uczy-leczy-pomaga** zostało zrealizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2023.

W październiku odbył się cykl 6 spektakli profilaktycznych dedykowany uczniom klas IV-VIII pułtuskich szkół podstawowych, poruszający problematykę zażywania dopalaczy i picia alkoholu oraz ukazujący skutki uzależnienia od Internetu. Spektakle **Laboratorium życia, Ta ostatnia impreza, Kliknij, akceptuj** zaprezentowane przez aktorów Teatru Edukacji i Profilaktyki Maska w Krakowie, zostały zrealizowane w ramach zadania profilaktycznego **Książka-uczy-leczy-pomaga** Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

17 października w Zespole Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego w Pułtusk odbyło się otwarcie wystawy **Czarodziejska moc książki – obrazy słowem malowane**, której współorganizatorem była Pułtуска Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela. Jednym z punktów inauguracji była prelekcja **Ślady Wiktora Gomulickiego w Pułtusk** wygłoszona przez Aldonę Nalewajk, zastępcę dyrektora PBP.

19 października w Czytelni Biblioteki miało miejsce spotkanie autorskie **Andrzejem Kwiatkowskim** oraz promocja jego pierwszej publikacji beletrystycznej „Bez litości”. Dyskusja dotyczyła wielu ciekawych zagadnień, związanych z literackimi ambicjami autora oraz problematyką powieści.

7 listopada gościem naszej Biblioteki był **Michał Koterski**, aktor, prezenter telewizyjny, satyryk, znany z wielu filmowych ról. Podczas spotkania miała miejsce również promocja książki Beaty Nowickiej pt. „Michał Koterski. To już moje ostatnie życie”, opowiadająca o wychowaniu w rodzinie obciążonej od pokoleń nałogami oraz mrocznych stronach sławy i życiu w trzeźwości.

10 listopada odbyły się **VII Drużynowe Mistrzostwa Pułtуска w Strzelectwie**, których organizatorem jest Pułtuskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne oraz Pułtуска Biblioteka Publiczna im. J. Lelewela. Już po raz siódmy pod patronatem Burmistrza Miasta Pułtusk, reprezentacje urzędów, zakładów pracy i organizacji społecznych rywalizowały ze sobą w drużynowych mistrzostwach.

Z okazji **Międzynarodowego Dnia Postaci z Bajek** w Czytelni Biblioteki ponownie gościli aktorzy Teatru Edukacji i Profilaktyki MASKA w Krakowie. Licznie zebrana publiczność obejrzała spektakl pt. **Złośliwości jej królewskiej mości**. Spotkanie dostarczyło przedszkolakom wielu emocji, przybliżając młodym widzom zasady dobrego wychowania oraz znaczącą rolę bajek w rozwoju dziecka. W wydarzeniu wzięło udział ok. **90** osób. Widowisko przeznaczone było dla przedszkolaków oraz uczniów klas 0 - III szkół podstawowych.

17 listopada w Czytelni Biblioteki miało miejsce spotkanie z **Marią Gołoś** – pułtuszczańką, producentką filmową, która przybliżyła wiele kwestii i zjawisk związanych z dziedziną, powszechnie cieszącą się zbyt małym uznaniem.

Światowy Dzień Pluszowego Misia świętowaliśmy zarówno w Wypożyczalni dla Dzieci i Młodzieży podczas cyklu spotkań, jak też w Filii nr 1, gdzie uczniowie ZS nr 2 z oddz. int. wzięli udział w quizie **Misie literackie i nie tylko...** Święto Misia to też okazja do spotkania z dziećmi w świetlicy PSP nr 3 w Pułtusku oraz PSP im. Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Przewodowie Poduchownym, gdzie udali się pracownicy naszej Biblioteki. W spotkaniach wzięło udział **212** dzieci.

18 grudnia 2023 r. miało miejsce uroczyste podsumowanie konkursu historyczno-literackiego **Otwieramy rodzinne albumy**. Jego organizatorami byli: Pułtуска Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela, Pułtуска Gazeta Powiatowa i Pułtuckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne. Konkurs miał charakter ponadlokalny i odbywał się pod patronatem Starosty Pułtuckiego oraz Burmistrza Miasta Pułtusk. Jego głównym celem było propagowanie integracji międzypokoleniowej oraz podkreślenie znaczenia dokumentowania wydarzeń z życia rodzinnego i społecznego.

W roku sprawozdawczym w Czytelni PBP oraz Wypożyczalni dla Dzieci i Młodzieży, odbywał się cykl lekcji przysposobienia bibliotecznego **Poznaj swoją Bibliotekę**, realizowany jako jedno z działań promujących działalność placówki. Zajęcia zostały przygotowane dla każdej grupy wiekowej i pozwoliły na zapoznanie się z bogatą ofertą czytelniczą Biblioteki oraz jej szeroko zakrojoną działalnością kulturalną i edukacyjną. Spotkania miały na celu zaszczepienie w młodych ludziach radości obcowania z książką oraz rozbudzenie pasji czytania od najmłodszych lat. W zajęciach edukacyjnych połączonych z prezentacją multimedialną wzięło udział **554** uczniów szkół średnich, podstawowych oraz przedszkoli i wychowanków SOSW.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano prezentację wystawy plenerowej, przedstawiającej **75 lat działalności Pułtuckiej Biblioteki Publicznej im. Joachima Lelewela**. Ekspozycja zawierała 22 plansze z kart historii, przypominające wydarzenia kulturalne i edukacyjne organizowane przez Bibliotekę oraz osoby związane z placówką na przestrzeni lat. Wystawa, która prezentowana była na ogrodzeniu Domu Polonii do maja 2023 r., cieszyła się ogromnym zainteresowaniem pułtuszczań, turystów oraz okolicznych mieszkańców gminy i powiatu.

W ramach działalności Biblioteki kontynuowano współpracę z seniorami **Dziennego Domu Senior+** oraz osobami z niepełnosprawnościami **Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego**

w Pułtusk. Oprócz szeroko zakrojonej działalności online, pracownicy Biblioteki prowadzili szereg działań aktywizujących osoby niepełnosprawne oraz seniorów, m.in.: zajęcia edukacyjne, warsztaty manualne oraz prezentacje multimedialne. Łącznie odbyło się 8 spotkań z udziałem 72 podopiecznych, w tym spotkanie integracyjne oraz warsztaty plastyczne, zorganizowane pod hasłem ***Dzień pełen sympatii, czyli walentynki w Bibliotece***. Średnia liczba biorących udział w spotkaniach wyniosła 15 osób. Ich tematyka oraz częstotliwość dostosowana była do potrzeb uczestników. Seniorzy oraz podopieczni CO-M wzięli również udział w spotkaniu ze specjalistką ds. żywienia człowieka zorganizowanym pod hasłem ***Zdrowy styl życia Seniora***.

Osoby słabowidzące mają możliwość korzystania ze zbioru książek z dużą czcionką, których Biblioteka posiada 322 wol. oraz zbioru audiobooków - 655 egz. Strona internetowa jest przystosowana dla użytkowników ze szczególnymi potrzebami.

Kontynuowano również współpracę ze **Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym** w Pułtusk. W zajęciach tematycznych, prezentacjach, spotkaniach autorskich, animacjach i spektaklach teatralnych ogółem wzięło udział 49 wychowanków tej placówki. Przeprowadzono literackie zajęcia edukacyjne dla 12 uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi Zespołu Szkół nr 2 w Pułtusk. Ogółem seniorzy oraz osoby niepełnosprawne uczestniczyły w 15 imprezach kulturalnych, zorganizowanych przez Bibliotekę w ramach ogólnopolskich akcji, programów oraz projektów.

W 2023 r. nawiązano współpracę ze świetlicą szkolną PSP nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusk. Tematem jednego ze spotkań była twórczość Aleksandra Fedry - patrona 2023 roku. W edukacyjnych zajęciach tematycznych ogółem udział wzięło ok. 100 osób.

Podjęto również współpracę z Katolickim Radiem Diecezji Płockiej, polegającą głównie na udostępnianiu materiałów z nagraniami zapowiedzi nadchodzących wydarzeń kulturalnych organizowanych przez Bibliotekę.

Z usług Biblioteki i jej oferty kulturalno – edukacyjnej w formie stacjonarnej skorzystało 7539 osób, w tym 4622 wzięło udział w wydarzeniach stacjonarnych organizowanych przez Bibliotekę.

Miesiąc maj w Bibliotece jest **miesiącem bez kar**. To akcja, w ramach której czytelnicy, którzy nie zwrócili książek w terminie, otrzymują szansę ich zwrotu bez ponoszenia konsekwencji finansowych wynikających z Regulaminu Biblioteki.

Biblioteka kontynuowała swoją aktywność również w sieci, umożliwiając tym samym dostęp do kultury szerokiemu kręgowi odbiorców oraz podejmując szereg inicjatyw online:

Ferie zimowe - cykl filmów instruktażowych dla najmłodszych, prezentowanych pod hasłem ***Zimowe hece w Bibliotece!***;

Akcja Żonkile - obchodzona w 80. rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim, której tegorocznym motywem przewodnim były losy ludności cywilnej obecnej w getcie warszawskim w czasie powstania 1943 roku. Akcja organizowana przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN;

Biblioteka poleca... - kontynuacja cyklu wtorkowych zapowiedzi czytelniczych, bieżące informacje dotyczące nowości wydawniczych zakupionych do Biblioteki oraz filii;

Z filmem do matury – gdzie polecano konkretne lektury filmowe w połączeniu z określonym tematem lub motywem przewodnim;

Z regionalnej półki – prezentacja artykułów i zdjęć z prasy lokalnej oraz księgozbioru regionalnego PBP, zawierających informacje i ciekawostki dotyczące historii miasta i regionu, m.in.: *Rafał Krajewski, Powstanie styczniowe, Ostatki, Rocznicą powstania Armii Krajowej, Karnawał, Święto Trzech Króli, Wiosenne impresje, Wielkanoc na Kurpiach, Książki na dobry humor, Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Uroczystości Bożego Ciała, Wyprawy przyrodnicze i krajoznawcze, Obrzędy nocy świętojańskiej, Miasto nad rzeką..., Pisarz ze słońcem w herbie, Wikipedia na Kurpiowszczyźnie, 70 lat temu na wsi..., Barwy sierpnia, Dzień Solidarności i Wolności, Pisarka rodem ze Strzegocina, Kapitan, który zginął w Dachau, A może by na grzyby?, Wizyta kardynała Stefana Wyszyńskiego w Pułtusk, Mimosami jesień się zaczyna..., Pułtusk w zimowej odsonie, Mistrzynie rymów i zabawy słowem - Wanda Chotomska, Gawęda o cmentarzu Świętokrzyskim w Pułtusk.*

Na portalu społecznościowym oraz stronie internetowej Pułtuskiej Biblioteki Publicznej zamieszczono szereg informacji i nagrań prezentujących krótkie filmy instruktażowe oraz fotorelacje z przeprowadzonych zajęć m.in.: *Biblioteczny humor, Roztańczona Biblioteka – Wiosenny rock and roll, 10 powodów, dla których warto odwiedzać Bibliotekę, Dzień Języka Ojczystego, Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, Światowy Dzień Poezji, Bestsellery Empiku 2022, Dzień Bezpiecznego Internetu, Międzynarodowy Dzień Składanki i Łamigłówek, Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu, Dzień Babci i Dziadka, Międzynarodowy Dzień Kubusia Puchatka, dzień kolorowej skarpetki czyli Światowy Dzień Osób z Zespołem Downa, Mieć przyjaciela to wielka radość, XX Ogólnopolskie Święto Wolnych Książek, cykl filmików instruktażowych - Rysuj z nami!, 100. rocznica urodzin Wisławy Szymborskiej, Spędź lato z książką, cykl wakacyjnych nagrań - Z książką w świat wartości, Dzień Przedszkolaka, Nagroda Nike 2023, Literacka Nagroda Nobla 2023, Książki dla dzieci na długie jesienne wieczory, Czy to jutro, czy to dziś, wszystkim jest potrzebny Miś!, Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek, świąteczne animacje - Mole książkowe ratują święta.*

Przypominając twórczość Aleksandra Fredry - Patrona Roku 2023, zaprosiliśmy Czytelników oraz naszych odbiorców w mediach społecznościowych do rozwiązania online literackiego quizu *Zemsta Aleksandra Fredry - 10 krótkich pytań. Sprawdź swoją wiedzę na temat najsłynniejszej polskiej komedii!*, poświęconego fredrowskiej *Zemście*, jej fabule, bohaterom i ponadczasowemu komizmowi.

Ogółem na kanale YouTube Biblioteka Pułtusk oraz na fanpage'u Biblioteki zamieszczono ok. **240** nagrań w formie warsztatów edukacyjnych, filmików instruktażowych oraz postów informacyjnych, które uzyskały ogółem ponad **18 tys.** wyświetleń. Zasięg postów wynosi **35801**, z czego **28336** – to osoby odwiedzające stronę www. i profil Biblioteki.

Sporządziła: Barbara Zbrzezna

DYREKTOR
Pułtuskiej Biblioteki Publicznej
im. Joachima Lelewela w Pułtusk

Bożena Potyraj